

EL LENGUATGE

Li agrada

Oracions com *Li compra el rellotge*, *Li revisa el text* o *Li afaita el bigotí* es poden reduir a *L'hi compra*, *L'hi revisa* i *L'hi afaita*. Seguint l'analogia d'aquestes reduccions, no és gens infreqüent que hom redueixi *Li agrada el vi*, *Li falta el valor* o *Li passa el temps* a *L'hi agrada*, *L'hi falta* i *L'hi passa*, respectivament. Però aquestes tres darreres reduccions són totalment incorrectes, bé que la incorrecció no es reflectiria en l'expressió oral, perquè les solucions correctes, *Li agrada*, *Li falta* i *Li passa*, tenen exactament la mateixa pronunciació.

En les oracions *Li compra el rellotge*, *Li revisa el text* i *Li afaita el bigotí*, totes elles amb el subjecte sobreentès, els grups nominal *el rellotge*, *el text* i *el bigotí* fan la funció de complement directe, el qual es pot representar, en tots tres casos, perquè tots tres són del masculí singular, pel pronom feble *el*. I és ben sabut que la coincidència d'aquest pronom i del pronom datiu *li* origina la combinació *l'hi*, que és pronuncia igual que l'esmentat datiu. Per això quan es tracta d'explicar la diferència entre les dues formes homòfones *li* i *l'hi*, se sol fer exemplificant-la amb frases com: *Ja li has comprat el rellotge? Sí, ja l'hi he comprat*, en què es veu clar que *li* és la representació d'un sol complement, el datiu, i *l'hi* el conjunt que resulta de combinar els representants pronominals de dos complements, el directe o acusatiu i (en aquest cas) l'indirecte o datiu.

Però en les oracions *Li agrada el vi*, *Li falta el valor* i *Li passa el temps*, els grups nominal *el vi*, *el valor* i *el temps* no fan la funció de complement directe sinó de subjecte. Notem que al costat de *Li agrada el vi* diríem *Li agraden les dones*, amb el verb revestint la forma del plural perquè concorda amb *les dones*, que és el subjecte. Doncs, en el cas en què aquests grups nominal haguessin estat esmentats abans i no es voigués repetir-los, no se substituirien per un pronom feble, perquè el subjecte només admet aquesta substitució en casos excepcionals (amb el pronom *en*), sinó que, simplement, se sobreentendrien. Per tant, responent a la pregunta *Li agrada el vi?* diríem *Li agrada molt*.

Gràcies com *L'hi agrada* i *L'hi falta* són impossibles perquè *agradar* i *faltar* són sempre verbs intransitius. En canvi, *passar* pot ésser usat transitivament. Per tant, una oració com *Ja li he passat l'informe* es reduiria a *Ja l'hi he passat*.